

Sygn. akt IV Ca 696/16

POSTANOWIENIE

Dnia 2 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny - Odwoławczy

w składzie następującym :

Przewodnicząca: SSO Małgorzata Szeromska

Sędziowie: SSO Waclaw Banasik (spr.)

SSO Małgorzata Michalska

Protokolant: st. sekr. sąd. Katarzyna Gątarek

po rozpoznaniu 2 listopada 2016r. na rozprawie w P.

sprawy z wniosku S. K.

z udziałem M. G. (1)

o podział majątku wspólnego

na skutek apelacji wnioskodawczyni i uczestnika

od postanowienia Sądu Rejonowego w Sochaczewie z 27 stycznia 2016 r.

sygn. akt I Ns 470/13

postanawia:

oddalić obie apelacje.

Waclaw Banasik Małgorzata Szeromska Małgorzata M.

IV Ca 696/16

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Sochaczewie postanowieniem z dnia 27 stycznia 2016 r. w sprawie I Ns 470/13 ustalił, że w skład majątku wspólnego S. K. i M. G. (1) wchodzi nieruchomość rolna zabudowana o powierzchni 2,370 ha, działka nr (...), położona we wsi W., dla której Sąd Rejonowy w Sochaczewie prowadzi księgę wieczystą nr (...), o wartości 220.000 zł., nieruchomość rolna niezabudowana o powierzchni 1,900 ha, działka nr (...), położona we wsi O., dla której Sąd Rejonowy w Sochaczewie prowadzi księgę wieczystą nr (...),

o wartości 47.250 zł., meble pokojowe w postaci zestawu składającego się z łóżka i dwóch szafek o wartości 1.800 zł., zestaw składający się ze stołu oraz ośmiu krzeseł o wartości 2.500 zł., szafa ubraniowa o wartości 480 zł., komoda o wartości 400 zł., komoda o wartości 250 zł., meble dziecięce o wartości 3.000 zł., komplet mebli kuchennych o wartości 3.100 zł., kuchenka mikrofalowa firmy (...) o wartości 250 zł., lodówka firmy (...) o wartości 1.400 zł., pralka firmy (...) o wartości 900 zł., kuchenka firmy (...) o wartości 1.400 zł., telewizor firmy (...) o wartości 1.300 zł., ustalił, że łączna wartość majątku wspólnego uczestników wynosi 284.030 zł., ustalił nierówne udziały uczestników w majątku wspólnym określając udział S. K. na 3/4 a M. G. (2) na 1/4, oddalił wniosek S. K. o rozliczenie nakładu z

majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 19.000 zł., dokonał podziału majątku wspólnego S. K. i M. G. (1) w ten sposób, że rzeczy opisane w punkcie 1 od „a” do „n”, przyznał na własność S. K., zasądził od S. K. na rzecz M. G. (1) kwotę 71.007,50 zł. tytułem spłaty płatną w terminie 3 lat od uprawomocnienia się postanowienia z ustawowymi odsetkami na wypadek uchybienia terminowi płatności, zniósł wzajemnie między uczestnikami koszty postępowania.

Podstawę orzeczenia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne.

Wyrokiem z dnia 23 sierpnia 2012 r., Sąd Okręgowy w Płocku orzekł rozwiązanie przez rozwód małżeństwa zawartego dnia 19 kwietnia 1997 r. między wnioskodawczynią S. K. a uczestnikiem M. G. (1). Wyrok uprawomocnił się dnia 14 września 2012 r. Wnioskodawczynią i uczestnika obowiązywał ustrój wspólności majątkowej małżeńskiej.

S. K. przed zawarciem związku małżeńskiego w dniu 10 maja 1996 r. otrzymała tytułem darowizny od swych rodziców nieruchomości objęte księgami wieczystymi (...). Umową z dnia 22 sierpnia 2000 r. zawartą w formie aktu notarialnego uczestnicy rozszerzyli obowiązującą ich wspólność ustawową małżeńską na wszystkie prawa majątkowe nabyte przed powstaniem wspólności ustawowej oraz prawa majątkowe nabyte przez dziedziczenie, zapis lub darowiznę. W wyniku rozszerzenia wspólności ustawowej małżeńskiej w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni i uczestnika weszła nieruchomość rolna zabudowana o powierzchni 2,370 ha, działka nr (...), położona we wsi W., dla której Sąd Rejonowy w Sochaczewie prowadzi księgę wieczystą nr (...), o wartości 220.000 zł oraz nieruchomość rolna niezabudowana o powierzchni 1,900 ha, działka nr (...), położona we wsi O., dla której Sąd Rejonowy w Sochaczewie prowadzi księgę wieczystą nr (...) o wartości 47.250 zł.

W trakcie trwania małżeństwa uczestnicy nabyli ponadto ruchomości: tj. meble pokojowe w postaci zestawu składającego się z łóżka i dwóch szafek o wartości 1.800 zł, zestaw składający się ze stołu oraz ośmiu krzeseł o wartości 2.500 zł, szafę ubraniową o wartości 480 zł, komodę o wartości 400 zł, komodę o wartości 250 zł, meble dziecięce o wartości 3.000 zł, komplet mebli kuchennych o wartości 3.100 zł, kuchenkę mikrofalową firmy (...) o wartości 250 zł, lodówkę firmy (...) o wartości 1.400 zł, pralkę firmy (...) o wartości 900 zł, kuchenkę firmy (...) o wartości 1.400 zł, telewizor firmy (...) o wartości 1.300 zł.

Przez cały okres trwania małżeństwa wnioskodawczyni pracowała zarobkowo z wyjątkiem okresów urlopu macierzyńskiego, osiągając wynagrodzenie na poziomie najniższej krajowej. W tym czasie S. K. zaciągała szereg pożyczek gotówkowych od instytucji bankowych oraz u rodziny, celem zaspokojenia bieżących potrzeb rodziny, gdyż dochody jakimi dysponowała, nie starczały na pokrycie stałych koniecznych wydatków rodziny. S. K. uzyskiwała coroczne dotacje z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w latach 2004-2014, które przeznaczała na bieżące potrzeby rodziny. W roku 2004 z tego tytułu uzyskała 1.852,18 zł, w roku 2005 – 1.867,05 zł, w roku 2006 -2.170,21 zł, w roku 2007 – 1.109,67 zł, w roku 2008 – 1.248,66 zł, w roku 2009-1.642,62 zł, w roku 2010 – 1.079,21 zł, w roku 2011- 1.520,62 zł, w roku 2012- 1.566,61 zł, w roku 2013- 1.776,84 zł, w roku 2014- 1.949,26 zł.

Uczestnik przekazywał wnioskodawczyni w czasie trwania związku małżeńskiego nieregularnie, sporadyczne kwoty pieniędzy, nie interesując się bieżącym wydatkami rodziny. Uczestnik nie interesował się również stanem wspólnych nieruchomości, poza początkowym okresem małżeństwa, kiedy w domu były przeprowadzane podstawowe prace wykończeniowe. Uczestnik zanieczyścił wspólnie zamieszkiwaną nieruchomość śmieciami cementarnymi. Uczestnik dokonał wycinki drzew ze wspólnej nieruchomości, nie konsultując tego z wnioskodawczynią. Ponadto, doprowadził do zalania parteru nieruchomości budynkowej, na skutek czego w tej części domu panuje wilgoć i zagrzybienie. Uczestnik po rozszerzeniu wspólności ustawowej małżeńskiej nie interesował się nieruchomościami, które wnioskodawczyni otrzymała w darowiźnie od swych rodziców. Nie zajmował się koniecznymi remontami, których wymagał stan nieruchomości. W roku 2011 S. K. wyprowadziła się ze wspólnego domu na okres około 4 miesięcy, gdyż ze strony M. G. (1) dochodziło do rękoczynów w stosunku do niej.

Uczestnik w latach 1997-2011 prowadził działalność gospodarczą. Przychód roczny uczestnika w roku 1997 r. wyniósł – 26.886,01 zł, w 1998 r. – 41.204,19 zł, zaś dochód w tym roku z wynagrodzenia ze stosunku pracy wyniósł 303,96 zł, w 1999 r. przychód z działalności gospodarczej wyniósł 13.346,24 zł, w 2000 r.- 68.760 zł, w 2001r.- 208.365 zł, w 2002 r.- 39.701zł, w 2003 r. – 29.425,72 zł, w 2004 r. – 39.678,48 zł, w latach 2005- 2011- przychód z działalności gospodarczej

był zerowy. W 2008 r. uczestnik pobierał świadczenie rentowe w wysokości 1.432,39 zł, w roku 2009 z tego tytułu osiągnął 3.974,02 zł, w roku 2010 – 4.802,69 zł, w 2011r – 1.043,30 zł, w 2012 r.- 4.147,44 zł. M. G. (1) pobierał świadczenia rodzinne na przełomie lat 2007-2010 r, których nie przekazywał wnioskodawczyni. Były to świadczenia jednorazowe w wysokości 100 zł – na syna M. z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego (za miesiąc: IX 2007r, IX 2008 r., IX 2009 r., IX 2010 r.) oraz na syna A. (za miesiąc : IX 2008 r., IX 2009 r. , IX 2010 r.). Ponadto uczestnik pobierał comiesięczny zasiłek rodzinny w wysokości 64 zł. w latach od 09.2007 - do 31.10.2009 r., zaś od 1.11.2009-31.10.2010 r. – w wysokości 91 zł.

M. G. (1) w czasie trwania związku małżeńskiego podejmował się prac dorywczych. Pracował 3 miesiące jako kurier w firmie (...), pracował na cmentarzu, zajmując się m.in. wywozem śmieci cmentarnych, na budowach. Pracował również przy wycince drzew.

Wnioskodawczyni S. K. ma 39 lat. Pracuje w niepełnym wymiarze czasu pracy, osiągając dochód wysokości około 1000 zł miesięcznie. Nie posiada oszczędności, jest współwłaścicielem samochodu osobowego marki F. (...) rok produkcji 1998 r.

Uczestnik M. G. (1) ma 43 lata. Utrzymuje się z prac dorywczych. Zamieszkuje w lokalu mieszkalnym, który zakupili uczestnikowi jego rodzice po rozwodzie z S. K.. Aktualnie uczestnik buduje dom na nieruchomości, będącej własnością jego rodziców.

W zakresie składu majątku wspólnego częściowo stanowisko stron nie było zgodne. Spór dotyczył:

- ustalenia czy w skład majątku dorobkowego wchodziły ruchomości wskazane przez wnioskodawczynię, znajdujące się w warsztacie samochodowym należącym do ojca uczestnika. Sąd Rejonowy przyjął, iż ruchomości te nie pochodzą z majątku dorobkowego stron, w oparciu o dowód z przesłuchania ojca uczestnika W. G.. Natomiast wnioskodawczyni nie wskazała dowodu przeciwnego, który podważałby jego twierdzenia. Tym samym w ocenie Sądu I instancji brak było podstaw do przyjęcia odmiennych wniosków;

- zgłoszonej do podziału równowartości kwoty pochodzącej ze sprzedaży auta V. (...). Sąd Rejonowy przyjął, iż twierdzenia wnioskodawczyni nie są wystarczające aby radykalnie przyjąć, iż auto wchodziło w skład majątku wspólnego i zostało zbyte bez jej wiedzy, zaś środki z jego sprzedaży zostały przeznaczone na potrzeby uczestnika. Ostatecznie odnośnie tej kwestii, uczestnik M. G. (1) nie zaprzeczył, iż w czasie trwania związku małżeńskiego sprzedawane były samochody, niemniej nie pamiętał czy uczestnicy posiadali w ogóle samochód takiej marki. Natomiast wnioskodawczyni nie przedstawiła żadnych dowodów na okoliczność posiadania takiego auta przez małżonków, jego sprzedaży, jak też ceny za którą auto miało zostać sprzedane. Co więcej, brat, ojciec oraz matka wnioskodawczyni, przesłuchiwani w charakterze świadka potwierdził iż uczestnicy w czasie trwania ich związku małżeńskiego sprzedawali samochody, niemniej żaden ze świadków nie potwierdził, iż uczestnik sprzedał właśnie ten konkretny samochód, bez zgody wnioskodawczyni, przeznaczając dochód ze sprzedaży tego auta na wiadomy tylko jemu cel.

- środków finansowych znajdujących się w dniu ustania wspólności ustawowej małżeńskiej na rachunkach bankowych uczestnika, które wymagają rozliczenia. Jak wynika z informacji banków wskazanych przez wnioskodawczynię, uczestnik nie posiadał rachunków w Banku (...) S.A. oraz (...), zaś stan konta uczestnika na dzień 14.09.2012 r. wynosił 6,45zł.

- rozliczenie nakładów poniesionych przez jednego z małżonków z jego majątku odrębnego na majątek wspólny. S. K. nie wykazała, iż uczestnik jest zobowiązany ją spłacić w wysokości 19.000 zł. z tego tytułu. Jak podała wnioskodawczyni, zaciągnęła w czasie trwania związku małżeńskiego pożyczkę w wysokości 19.000 zł na potrzeby bieżące rodziny. Już z tego powodu roszczenie o zapłatę przez uczestnika na jej rzecz kwoty 19.000 zł jest niezasadne. Skoro pożyczka została zaciągnięta na wspólne potrzeby rodziny, to wnioskodawczyni również jest zobowiązana do jej pokrycia w połowie. Tym samym, mogła żądać spłaty od uczestnika kwoty przekraczającej jej udział w tym zobowiązaniu. S. K. nie podała również w jakiej wysokości pożyczka została przez nią spłacona już po ustaniu związku

małżeńskiego, co dopiero pozwoliłoby ocenić w jakiej wysokości jej roszczenie można potraktować jako zasadne. Ponadto należy podkreślić, iż wnioskodawczyni zeznała, iż w latach 2012-2013 pożyczkę tę spłacił w całości jej ojciec, aby nie rosły odsetki. Nie wykazała, iż pieniądze te zwróciła ojcu. W związku z powyższym Sąd Rejonowy przyjął, iż wnioskodawczyni nie udowodniła swego roszczenia.

Wnioskodawczyni wniosła o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, domagając się ustalenia jej udziału w 3/4 częściach, a byłego męża w 1/4 części. Podniosła, że nigdy nie uchylała się od pracy, całość uzyskiwanych dochodów przeznaczając na utrzymanie rodziny w przeciwieństwie do uczestnika, który sporadycznie partycypował w tych kosztach, mimo iż prowadził działalność gospodarczą, a później prace dorywcze. Uczestnik nie przyczynił się do pomnażania majątku wspólnego, dochody jakie osiągał, przeznaczając tylko na wiadomy jemu cel. Taki sposób postępowania uczestnika powodował, że wnioskodawczyni samodzielnie utrzymywała rodzinę, jednak z uwagi na niskie dochody, zaciągała szereg pożyczek. Cały ciężar utrzymania rodziny, spłaty kredytów spoczywał praktycznie na niej. Ona też zaciągała pożyczki w zakładzie pracy. Pomagała też rodzina i znajomi. Na potwierdzenie swego stanowiska złożyła dokumenty, tj. umowy o pożyczki, kredyt, wykazała przebieg swojej pracy zawodowej, załączyła świadectwa pracy. Wnioskodawczyni nie miała przerw w pracy za wyjątkiem urlopów po urodzeniu dzieci. Powyższe, potwierdzili zgłoszeni przez wnioskodawczynię świadkowie. Z ich zeznań wynika, że S. K. brała pożyczki na bieżące utrzymanie i to na niej ciążył ciężar utrzymania rodziny. Sąd Rejonowy nie dysponował dowodami w postaci dokumentów, które potwierdziłyby wysokość dochodów uczestnika. Posiadał tylko dane w zakresie przychodów. Uczestnik nie był w stanie wskazać na rozprawie tych danych, niemniej oświadczył, iż w początkowej fazie prowadzenia przez niego działalności gospodarczej uzyskiwał miesięcznie dochód w wysokości ok 20 000 zł. Jakkolwiek okoliczności tej w żaden sposób nie udokumentował, niemniej zdaniem Sądu Rejonowego brak jest podstaw do jej wykluczenia, chociażby odnośnie lat 2000, 2001, w których uczestnik osiągnął wysoki przychód. Należy jednak podkreślić, iż uczestnik nie wykazał w żaden sposób, iż pieniądze tełożył na potrzeby rodziny. Dowody przeprowadzone w toku postępowania potwierdzały stanowisko wnioskodawczyni o jej problemach finansowych związanych z brakiem środków na bieżące potrzeby rodziny. Potwierdzili to przesłuchani świadkowie, osoby z rodziny wnioskodawczyni, od których pożyczka często pieniądze, jak też korzystała z ich bezzwrotnego wsparcia finansowego, jak również wspólni znajomi, którzy potwierdzili iż małżeństwu często brakowało pieniędzy.

W ocenie Sądu I instancji, okoliczności te dodatkowo potwierdza zły stan nieruchomości budynkowej, w której nie przeprowadzono koniecznych prac wykończeniowych, jak też remontowych. Uczestnika zaś, stan ten nie interesował. Wręcz przeciwnie, przyczynił się do zanieczyszczenia i niszczenia nieruchomości, które weszły do majątku wspólnego uczestników, w wyniku rozszerzenia wspólności majątkowej małżeńskiej. Sąd Rejonowy dał wiarę twierdzeniom wnioskodawczyni w tym zakresie, gdyż okoliczności te potwierdzili świadkowie, których zeznania były spójne, wzajemnie się uzupełniały. Ponadto, potwierdza je dokumentacja fotograficzna nieruchomości, przez co zeznaniom tym Sąd dał również wiarę.

Mając na uwadze deklarowaną przez uczestnika wysokość uzyskiwanych dochodów z prowadzonej działalności gospodarczej, należy przyjąć iż uczestnik w sposób rażący nie przyczynił się do powstania dorobku stosownie do swych sił i możliwości. Osiągając takie dochody jak deklaruje, sytuacja bytowa małżeństwa powinna wyglądać znacznie lepiej. Okoliczność niewykończenia finalnie domu, później zaś nie przeprowadzania w nim koniecznych remontów, wynikała z braku środków finansowych na ten cel po stronie S. K.. Przesłankami, które mogą uzasadniać odejście od zasady równości udziałów jest rażące i upoczywe nie przyczynianie się do powiększania majątku wspólnego stosownie do swych sił i możliwości zarobkowych przez jednego z małżonków. Wnioskodawczyni wykazała że taka sytuacja miała miejsce. Okoliczność rozszerzenia wspólności ustawowej majątkowej małżeńskiej nic nie zmieniła w zachowaniu uczestnika. Sąd Rejonowy podkreślił, iż w zakresie ustalania nierównych udziałów należy badać również wkład obojga małżonków w powstanie tego majątku. Główne składniki majątku wspólnego S. K. i M. G. (1) to nieruchomości, które wnioskodawczyni wniosła do tego majątku ze swego majątku odrębnego. W czasie trwania małżeństwa, nieruchomości te niszczały z uwagi na działania uczestnika (zaśmiecanie, zalanie), jak też nie wykonywanie koniecznych remontów. W tej sytuacji wniosek wnioskodawczyni o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym Sąd Rejonowy uwzględnił, orzekając na podstawie art. 43 § 2 zd. 1 k.r.o. w zw. z art. 567 § 1 k.p.c.

Uczestnik domagał się przyznania na jego rzecz nieruchomości gruntowej, godząc się aby reszta majątku wspólnego została przyznana wnioskodawczyni, za odpowiednią spłatą. W oparciu o całokształt zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd Rejonowy przyjął, iż zasadnym jest przyznanie całości majątku na rzecz wnioskodawczyni. W tym względzie wzięto pod uwagę, iż S. K. jest w posiadaniu całego majątku od chwili ustania małżeństwa. Jak wskazał sam uczestnik, od ok. 6 lat nie zamieszkuje wspólnych nieruchomości, nie użytkuje również nieruchomości gruntowej. Uczestnik nie wykazał również przywiązania emocjonalnego w jakimkolwiek stopniu do przedmiotowego majątku, w przeciwieństwie do wnioskodawczyni, która posiadała ten majątek jeszcze przed zawarciem związku małżeńskiego z uczestnikiem.

Wobec przyznania składników majątku wspólnego w całości na rzecz wnioskodawczyni, Sąd Rejonowy wyrównał udziały spłatą pieniężną od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika kierując się art. 212 § 1 k.c. i art. 623 w zw. z art. 688 i art. 567 § 3 k.p.c. Wartość całości majątku wspólnego wynosiła 284.030 zł, a wartość udziału małżonków – przy uwzględnieniu nierównych udziałów wyniosła $\frac{3}{4}$ i $\frac{1}{4}$. W tej sytuacji spłata pieniężna dla uczestnika powinna wynosić 71.007,50zł. Sąd Rejonowy zasądził wskazaną kwotę od wnioskodawczyni na rzecz uczestnika, przy czym zgodnie z wnioskiem S. K. oraz w oparciu o art. 212 § 3 k.c. ustalił termin spłaty w ciągu 3 lat od uprawomocnienia się orzeczenia. Na wypadek uchybienia terminowi płatności orzeczono ustawowe odsetki. Uczestnik postępowania reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika w toku całego postępowania nie sprzeciwił się takiemu terminowi spłaty na jego rzecz, tym samym nie było podstaw do skracania tego terminu.

Sąd Rejonowy orzekając w przedmiocie kosztów niniejszego postępowania miał na względzie, na ile zapadłe rozstrzygnięcie odpowiada oczekiwaniom uczestników postępowania, wyrażanym w ich stanowiskach w postępowaniu, przyjmując ostatecznie iż żądania każdego z uczestników zostały w podobnej proporcji uwzględnione jak też oddalone. Biorąc dodatkowo pod uwagę, iż każdy z uczestników poniósł w podobnym zakresie koszty postępowania, Sąd pozostawił strony przy poniesionych kosztach, na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

Apelację od tego postanowienia złożyli zarówno wnioskodawczyni S. K. i uczestnik postępowania M. G. (1).

Wnioskodawczyni zarzuciła Sądowi Rejonowemu sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego poprzez naruszenie art. 233 § 1 k.p.c. i art. 328 § 2 k.p.c. przez dokonanie oceny wiarygodności i mocy zebranego materiału dowodowego w sposób niewszechstronny i nieobiektywny, z pominięciem albo bez należytego rozważenia, względnie przez rozważenie w sposób dowolny faktów i okoliczności wynikających z stwierdzeń, oświadczeń i wyjaśnień wnioskodawczyni oraz załączonych przez nią dokumentów, a także wynikających z zeznań wnioskodawczyni oraz świadka B. K., przy jednoczesnym bezkrytycznym uznaniu za prawdziwe twierdzeń i wyjaśnień uczestnika postępowania oraz zeznań świadka W. G. bez ich należytej weryfikacji, w sytuacji gdy z pominiętych oraz rozważanych nienależycie, a także rozważanych w sposób dowolny dowodów wynika, że w skład majątku wspólnego wchodzi ponadto podnośnik hydrauliczny dwukolumnowy, zestaw składający się z montownicy i wyważarki kół, kompresor, zestaw kluczy, piec grzewczy oraz materiał z przeznaczeniem na remont warsztatu i wartości 28.500 zł., równowartość kwoty 8.000 zł uzyskana ze zbycia przez uczestnika samochodu marki V. (...), a wnioskodawczyni poczyniła nakłady i wydatki z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 14.500 zł.

Apelująca wnioskodawczyni wniosła o zmianę zaskarżonego postanowienia przez ustalenie że w skład majątku wspólnego wchodzi również podnośnik hydrauliczny dwukolumnowy, zestaw składający się z montownicy i wyważarki kół, kompresor, zestaw kluczy, piec grzewczy, materiał z przeznaczeniem na remont warsztatu o łącznej wartości 28.500 zł., równowartość kwoty 8.000 zł uzyskana ze sprzedaży samochodu marki V. (...), łączna wartość majątku wspólnego wynosi 320.530 zł., ustalenie że wnioskodawczyni dokonała nakładów i wydatków z majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 14.500 zł., przyznanie wyżej wskazanych przedmiotów na własność uczestnikowi postępowania i obniżenie zasądzonej dopłaty do kwoty 32.757, 50 zł.

Uczestnik postępowania zarzucił Sądowi Rejonowemu:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego

- art. 233 § 1 k.p.c. przez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, skutkującej błędem w ustaleniach faktycznych, a polegającej w szczególności na apriorycznej ocenie zeznań wnioskodawczynie i członków jej rodziny, którzy jako bezpośrednio zainteresowani składali korzystne dla wnioskodawczynie zeznania, nie znajdujące oparcia w pozostałej części materiału dowodowego, bezzasadnym uznaniu, że uczestnik sporadycznie partycypował w kosztach utrzymania rodziny, mimo braku dowodów w tym zakresie braku, braku zgodnej z zasadami i wiedzą życiową oceny pożyczek zaciągniętych przez wnioskodawczynię w trakcie trwania małżeństwa, licznych błędach w ustaleniach faktycznym o różnym charakterze jak apriorycznym przejmowaniu prawdziwości zeznań uczestniczki i członków jej rodziny, nieznającym oparcia w materiale dowodowym dotyczącym składowania śmieci, zalania nieruchomości, nieinteresowania się nieruchomością, czy stosowania rękoczynów przez uczestnika, nieuwzględnienie faktu że rzekome zanieczyszczenie nieruchomości wynikało z takiego, a nie innego zarobkowania uczestnika i nie stanowiło zanieczyszczenia tylko ustalony przez ze strony sposób wykorzystania z nieruchomości, braku zgodnej z zasadami wiedzy i doświadczenia życiowego oceny przebiegu małżeństwa wnioskodawczynie i uczestnika i przełożenie okoliczności dotyczących pożycia małżeńskiego na okoliczności majątkowe, nieznającym oparcia w matę ale dowodowym ustaleniu że uczestnik sposób rażący nie przyczynił się do powstania majątku dorobkowego, pominięcie zeznań świadków korzystnych dla uczestnika, które wskazywały, iż w sposób nie odbiegający od normy przyczyniał się on do powstania majątku wspólnego i utrzymania rodziny, pominięciu faktu iż niezabudowana nieruchomość rolna stanowi dla uczestnika możliwość korzystania z ubezpieczenia społecznego rolników,

- naruszenie art. 227 k.p.c. , art. 232 k.p.c. i art. 217 § 1 i 2 k.p.c. przez oddalenie wniosku dowodowego zobowiązanie firmę (...) S.A. do złożenia kopii faktur wystawionych przez tę firmę na matkę wnioskodawczynie Z. K.,

2. naruszenie przepisów prawa materialnego:

- art. 43 § 2 k.r.o. poprzez niewłaściwe zastosowanie, mimo braku okoliczności wskazujących na konieczność jego zastosowania i ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym,

- art. 6 k.c. przez uznanie za udowodnione twierdzenie wnioskodawczynie, iż strony w różnym stopniu przyczyniły się do powstania majątku wspólnego.

Uczestników postępowania wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia przez ustalenie równych udziałów w majątku wspólnym, zasądzenie od wnioskodawczynie na rzecz uczestnika tytułem spłaty kwotę 94.765 zł płatną w terminie roku od uprawomocnienia się orzeczenia, przyznanie uczestnikowi na wyłączną własność nieruchomości opisanej w pkt. Ib. zaskarżonego postanowienia, zasądzenie na rzecz uczestnika kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie o uchylenie postanowienia i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu w Sochaczewie do ponownego rozpoznania. Apelujący wniósł również o przeprowadzenie dowodów z przesłuchania M. G. (3) w charakterze świadka, z fotografii nieruchomości zrobionych przez uczestnika, dowodów oddalonych przez sąd I instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje nie są zasadne.

Zmierzają one przede wszystkim do wykazania, że ustalony stan faktyczny jest następstwem niekompletnie przeprowadzonego postępowania dowodowego i błędnej oceny zgromadzonych dowodów. Ze stanowiskiem tym nie sposób się zgodzić.

Zgodnie z treścią art. 232 k.p.c. strony obowiązane są wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, a sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Uczestnik postępowania złożył wniosek o przeprowadzenie dowodu z faktur wystawianych przez firmę (...) S.A. na rzecz matki wnioskodawczynie, a Sąd Rejonowy wniosek ten oddalił, wyjaśniając jednak w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia motywy, jakimi się kierował. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, że dowód ten nie był przydatny do wykazania wysokości osiąganego przez uczestnika postępowania dochodu, a tym bardziej do wykazania przyczyniania się przez

niego do zaspokajania potrzeb rodziny proporcjonalnie do posiadanych możliwości. Uczestnik postępowania w swej apelacji nie podważył w żaden sposób prawidłowości działania Sadu Rejonowego w tym zakresie. Pozostałe wnioski dowodowe wskazane przez uczestnika postępowania w apelacji zostały przez Sąd Okręgowy pominięte na podstawie art. 381 k.p.c.

Kolejny zarzut procesowy zawarty w obu apelacjach dotyczy naruszenia przez Sąd Rejonowy art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów. Z zarzutem tym, w realiach niniejszej sprawy, nie sposób się zgodzić. Zgodnie bowiem z art. 233 § 1 k.p.c. sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału. Granice swobodnej oceny dowodów wyznaczają: obowiązek wyprowadzenia przez sąd z zebranego materiału dowodowego wniosków logicznie prawidłowych, ramy proceduralne, poziom świadomości prawnej sędziego oraz dominujące poglądy na sądowe stosowanie prawa. Swobodna ocena dowodów dokonywana jest przez pryzmat własnych przekonań sądu, jego wiedzy i posiadanego zasobu doświadczeń życiowych. Uwzględnia wymagania prawa procesowego oraz reguły logicznego myślenia, według których sąd w sposób bezstronny, racjonalny i wszechstronny rozważa materiał dowodowy jako całość, dokonuje wyboru określonych środków dowodowych i - ważąc ich moc oraz wiarygodność - odnosi je do pozostałego materiału dowodowego.

A zatem z dowolną oceną zebranego w sprawie materiału dowodowego mamy miejsce wówczas gdy Sąd przekroczy granice oceny swobodnej. W przedmiotowej sprawie taka sytuacja nie miała miejsca. Sąd Rejonowy dokonał prawidłowych ustaleń faktycznych na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie w granicach swobodnej oceny dowodów (art. 233 k.p.c.). Sąd ten wskazał dowody, na podstawie których ustalił stan faktyczny oraz wskazał jakim dowodom i dlaczego wiary nie dał. Tylko w przypadku, gdy brak jest logiki w wiązaniu wniosków z zebranymi dowodami, lub gdy wnioskowanie sądu wykracza poza schematy logiki formalnej albo, wbrew zasadom doświadczenia życiowego, nie uwzględnia jednoznacznych praktycznych związków przyczynowo-skutkowych, przeprowadzona przez Sąd ocena dowodów może być skutecznie podważona i w konsekwencji Sąd II instancji może zmienić ustalony w ten sposób stan faktyczny. Tymczasem ocena dowodów dokonana przez Sąd I instancji w przedmiotowej sprawie jest prawidłowa, wyciągnięte zaś wnioski poprawne i logiczne. Apelujący uczestnik postępowania dyskredytując ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego ograniczył się w zasadzie do wskazania, że poczynione one zostały w oparciu o twierdzenia wnioskodawczyni i członków jej rodziny, a więc osób zainteresowanych wynikiem postępowania. Argument ten, jako wyłączny, nie jest przekonywający, a co więcej został, z takim samym skutkiem, podniesiony przez wnioskodawczynię i adresowany do twierdzeń uczestnika postępowania i zeznających członków jego rodziny.

W oparciu o przeprowadzone i wskazane w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia dowody Sad Rejonowy miał pełne podstawy do prawidłowego ustalenia składu majątku dorobkowego stron. Wskazane przez wnioskodawczynię dowody nie podważają tych ustaleń. Z zeznań świadka R. K. wynika przecież, iż nie wiedział on kto finansował zakup maszyn do warsztatu. Dowód mający potwierdzić nabycie do majątku wspólnego samochodu osobowego V. (...) – umowa z dnia 3 października 2010 r., dotyczy innego pojazdu - dostawczego V. (...). Odnośnie ewentualnego nakładu wnioskodawczyni z jej majątku osobistego na majątek wspólny, w postaci spłaty, co najmniej części, wspólnie zaciągniętej, w trakcie trwania wspólności małżeńskiej majątkowej, pożyczki po ustaniu małżeństwa, to fakt ten nie wynika ze złożonych dokumentów. Co więcej, osoba, która tę pożyczkę spłaciła, B. K., sam nie potrafił wskazać, kiedy zapłacił 14.500 zł. – nie wykluczając, że nastąpiło to jeszcze w trakcie trwania małżeństwa. Z jego zeznań nie wynika przy tym, czy była to darowizna na rzecz córki, czy pożyczka, czy też zaspokajając dług wszedł w miejsce wierzyciela. W tej sytuacji nie sposób było w niniejszym postępowaniu rozliczać owej pożyczki jako nakład z majątku osobistego na majątek wspólny.

Sad Rejonowy, orzekając o nierównych udziałach, prawidłowo zastosował przepisy prawa materialnego. Zgromadzone dowody dawały podstawy do zastosowania art. 43 § 2 i 3 k.r.o. Sąd Rejonowy w dostateczny sposób wykazał, że wystąpiły obie przesłanki, przewidziane tym przepisem – ważne powody i nierówny stopień przyczyniania się stron

do powstania majątku wspólnego. Apelujący uczestnik postępowania nie wykazał w apelacji skutecznie błędności wywodów Sądu Rejonowego w tym zakresie.

Sąd I instancji prawidłowo rozstrzygnął o sposobie podziału majątku wspólnego. Uczestnik postępowania nie wykazał by w sprawie niniejszej dopuszczalny był podział gospodarstwa rolnego na dwie niewielkie części. Względ na możliwość korzystania przez uczestnika postępowania z ubezpieczenia społecznego rolników jest niewystarczający do przyznania mu w naturze, nieuprawianej przez niego przez wiele lat, części nieruchomości rolnej. Również i ustalenie trzyletniego terminu spłat, zostało przez Sąd Rejonowy należycie umotywowane i znajduje oparcie w przepisie art. 212 § 3 k.c.

Mając powyższe na względzie Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił obie apelacje.

Małgorzata Szeromska

Wacław Banasik Małgorzata Michalska